

Rusų speleologai nardytojai Karvės oloje rado naują požeminę salę

Edita MIKELIONIENĖ

Tel. 33734

mikelioniene_birzietis@takas.lt

Savaitgaliu Pasvalio ir Biržų rajonuose lankėsi vienas žinomiausių Rusijos speleologų nardytojų Aleksejus Aksionovas bei jo kolega Andrejus Lebedevas. Juos lydėjo Vilniaus speleologų klubo „Aenigma“ nariai Vidmantas Balkūnas, Irena ir Aidas Gudaičiai, geologas Vidas

Mikulėnas, Biržų regioninio parko biologas Nerijus Žitkevičius ir kiti. Rusų speleologai nėrė į Karvės olą ir aptiko 15 metrų pločio naują požeminę salę (be naujojo atradimo Karvės oloje yra dar penki urvai – Šlapioji ola, Siauroji landa, Šikšnosparnių landa, Rupūžės ola su požeminiu ežeriuku ir Blizganti ola. Jų bendras ilgis – 46 metrai). Iki šiol buvo manoma, kad Karvės olos gylis yra 12,5 metro. Prasėjusi

Aleksejus Aksionovas į Karvės olą nėrė su specialia įranga ir deguonies balionais, kurių vienas sveria apie 7 kilogramus.

savaitgalį išmatavus Karvės olą nustatyta, kad jos gylis 19 metrų (7 iš jų – po vandeniu. Iki šiol manyta, kad po vandeniu gylis siekė 1,5 metro). Šie atradimai tikslinami su geologais. Pasvalio rajone Rusijos speleologai nėrė į Orijos duobę ir nustatė, jog tai nėra urvas bei nardė Žalsvaiame šaltinvie.

Speleologai mūsų bei Pasvalio rajonuose lankosi ne pirmą kartą. Pernai Aleksejus Aksionovas tyrinėjo Kirkilų karstinius ežerėlius, Lietuvos speleologai valė Karvės olą. Panėręs į Pasvalio rajone esantį Žalsvąjį šaltinį, Aleksejus Aksionovas pirmasis aptiko jame esančias

Rusų speleologai nardytojai Karvės oloje rado naują požeminę salę

Aleksejus Aksionovas. Autorės nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

dvi požemines sales. Vieną pavadino „Aenigma“, kitą „Saulėtaja“. Šio atradimo dėka karstinis darinys tapo urvu. Buvo patikslintas Žalsvojo šaltinio gylis - 16 metrų (buvo manoma, kad 8 metrai).

Vilniaus speleologų klubo „Aenigma“ narė Irena Gudaitienė pasakojo, kad su Maskvos speleologais lietuviai draugauja jau seniai. Dar sovietiniais laikais vienas žinomiausių lietuvių speleologų nardytojų Vytautas Gudaitis su jais užmezgė ryšius. Prieš kelerius metus užsimezgė draugystė su „Sakolniki-RUDN“ speleologų klubu, kurio vienas iš vadovų yra Aleksejus Aksionovas. Garsusis lietuvių speleologas Vytautas Gudaitis aistra požeminių urvų tyrinėjimu užkrėtė ir savo sūnų Aidą bei marčią Ireną. Irena Gudaitienė - vienintelė lietuvių moteris, nusileidusi į kilometro gylio urvą. Į ekspedicijas pora ima ir savo mažametes atžalas Liepą ir Ūlą. Penkiametė Ūla ir dvejais metais vyresnė Liepa horizontaliame urve yra nukeliavusios net tris kilometrus ir jame nakvojusios. Liepos rekordas - 90 metrų gylio urvas. Mergaitės kartu su tėvais buvo at-

vykusios ir į Biržus.

Pasak „Aenigmos“ klubo nario Vidmanto Balkūno, speleologų nardytojų specialybė - viena pavojingiausių pasaulyje. Speleologai nardytojai išgyvena tik 10-12 metų. Jie dažniausiai žūsta. Aleksejus Aksionovas - vienas giliausiai nardančių speleologų. Iš pradžių urvu nusileidžiama apie kilometrą ar daugiau, o tik tada nerinama į vandeniui užpildytą sifoną. Speleologai narai su savimi ima papildomą įrangą, jei viena netikėtai atsisakytų ir paskui save tempia trosą ar virvę (neriant į Karvės olą speleologai taip pat laikėsi už virvės). Narai ir paviršiuje likę speleologai susikalba sutartiniais ženklais: vienas virvės timptelėjimas - viskas gerai, tris kartus - prašoma tempti į viršų. Speleologai nardytojai treniruojasi užšalusiuose ežeruose, kad virš galvos būtų ledas, o vanduo - šaltas. Tuomet sąlygos yra panašiausios kaip urvuose. Be to, požeminiuose urvuose nieko nesimato, todėl nardyti labai sudėtinga.

Karvės ola ir Žalsvasis šaltinis Pasvalyje - vieninteliai urvai Lietuvoje. Svečiai iš Rusijos sakė, jog tai didžiulis mūsų gamtos turtas. Pasak svečių, jei yra įgriuvai, tai yra ir neatrasti urvai po žeme. Net vaikščiodami tarp karstinių įgriuvų speleologai galėjo nuspėti, kurioje vietoje yra požeminės ertmės.